

ISSN: 3060-4613

MAKTABGACHA
VA MAKTAB
TA'LIMI VAZIRLIGI

O'zbekiston
Milliy Pedagogika
Universiteti

No6(4)
2026

- 13.00.00 Pedagogika fanlari
- 13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'limotlar tarixi
- 13.00.02 Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo'yicha)
- 13.00.03 Maxsus pedagogika
- 13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi
- 13.00.05 Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
- 13.00.06 Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohaları va bosqichlari bo'yicha)
- 13.00.07 Ta'limda menejment
- 13.00.08 Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
- 13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
- 07.00.00 Tarix fanlari
- 19.00.00 Psixologiya fanlari
- 01.00.00 Fizika-matematika fanlari
- 02.00.00 Kimyo fanlari
- 03.00.00 Biologiya fanlari
- 09.00.00 Falsafa fanlari
- 10.00.00 Filologiya fanlari
- 11.00.00 Geografiya fanlari

M

AKTABGACHA VA AKTAB TA'LIMI

Pedagogika, psixologiya fanlariga ixtisoslashgan ilmiy jurnal

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Elektron nashr. 474 sahifa,
12-iyun, 2026-yil.

BOSH MUHARRIR:

Karimova E'zoza Gapijanovna – O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vaziri

BOSH MUHARRIR O'RINBOSARI:

Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Pedagogika fanlari doktori, professor

TAHRIRIYAT KENGASHI A'ZOLARI

Ibragimov X.I. – pedagogika fanlari doktori, akademik
Shoumarov G'.B. – psixologiya fanlari doktori, akademik
Qirg'izboyev A.K. – Tarix fanlari doktori, professor
Jamoldinova O.R. – pedagogika fanlari doktori, professor
Sharipov Sh.S. – pedagogika fanlari doktori, professor
Shermuhhammadov B.Sh. – pedagogika fanlari doktori, professor
Ma'murov B.B. – pedagogika fanlari doktori, professor
Madraximova F.R. – pedagogika fanlari doktori, professor
Kalonov M.B. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Nabiyev D.X. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Qo'ldoshev Q. M. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Ikramxanova F.I. – filologiya fanlari doktori, professor
Ismagilova F.S. – psixologiya fanlari doktori, professor (Rossiya)
Stoyuxina N.Yu. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Rossiya)
Magauova A.S. – pedagogika fanlari doktori, professor (Qozog'iston)
Rejep O'zyurek – psixologiya fanlari doktori, professor (Turkiya)
Woogyu Cha – Koreya milliy ta'lim universiteti rektori (Koreya)
Polonnikov A.A. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Belarus)
Mizayeva F. O. – Pedagogika fanlari doktori, dotsent
Baybayeva M.X. – pedagogika fanlari doktori, professor
Muxsiyeva A.T. – pedagogika fanlari doktori, professor
Aliyev B. – falsafa fanlari doktori, professor
Abdullayeva N. Sh. – Pedagogika fanlari doktori (DSc), professor
Doniyorov S. M. – “Yangi O'zbekiston” va “Pravda Vostoka” gazetalari tahririyati DM bosh muharriri, O'zbekiston Respublikasida xizmat ko'rsatgan jurnalist, filologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
G'afurov D. O. – falsafa fanlari doktori (Phd)
Shomurodov R.T. – iqtisodiyot fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Mirzayeva F. O. – pedagogika fanlari doktori (DSc), dotsent
Jalilova S.X. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Bafayev M.M. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Usmonova D.I. – Samarqand iqtisodiyot va servis institute dotsenti
Saifnazarov I. – falsafa fanlari doktori, professor
Nematov Sh.E. – pedagogika fanlari nomzodi (PhD)
Tillashayxova X.A. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Yuldasheva F.I. – pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Yuldasheva D.B. – filologiya fanlari bo'yicha falsafa (PhD) doktori, dotsent
Tangriyev A. T. – Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti kafedra professori
Ashurov R. R. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Panjiyev M. A. – Qashqadaryo viloyati Maktabgacha va maktab ta'limi boshqarmasi boshlig'ining birinchi o'rinbosari
Xudayberganov N. A. – Xorazm Ma'mun akademiyasi Tabiiy fanlar bo'limining katta ilmiy xodimi, biologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Vaxobov Anvar Abdusattor o'g'li – Pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori, dotsent

Muassis: “Tadbirkor va ishbilarmon” MChJ

Hamkorlarimiz: O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vazirligi, O'zbekiston milliy pedagogika universiteti

EDITOR-IN-CHIEF:

Karimova E'zoza Gapirzhanovna – Minister of Perschool and School Education of the Republic of Uzbekistan

DEPUTY EDITOR-IN-CHIEF:

Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

EDITORIAL BOARD MEMBERS:

Ibragimov X.I. – Doctor of Pedagogical Sciences, Academician

Shoumarov G. B. – Doctor of Psychological Sciences, Academician

Qirg'izboyev A. K. – Doctor of Historical Sciences, Professor

Jamoldinova O.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Sharipov Sh.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Shermuhhammadov B.Sh. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Ma'murov B.B. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Madraximova F.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Kalonov M.B. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Nabiyev D.X. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Koldoshev K. M. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Ikramxanova F.I. – Doctor of Philological Sciences, Professor

Ismagilova F.S. – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Russia)

Stoyuxina N.Yu. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Russia)

Magauova A.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Kazakhstan)

Rejep O'zyurek – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Turkey)

Wookyu Cha – President of the National University of Education, Korea (South Korea)

Polonnikov A.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Belarus)

Mizayeva F. O. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Baybayeva M.X. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Muxsiyeva A.T. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Aliyev B. – Doctor of philosophy, professor

Abdullayeva N. Sh. – Doctor of Pedagogical Sciences (DSc), Professor

Doniyorov S. M. – Editor-in-Chief of the DM Editorial Office of the newspapers “Yangi O'zbekiston” and “Pravda Vostoka”, Honored Journalist of the Republic of Uzbekistan, Doctor of Philosophy (PhD) in Philology, Associate Professor

Gafurov D. O. – Doctor of Philosophy (PhD)

Shomurodov R.T. – Candidate of Economic Sciences (PhD), Associate Professor

Mirzayeva F. O. – Doctor of Pedagogical Sciences (DSc), Associate Professor

Jalilova S.X. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Bafayev M.M. – Doctor of Philosophy in Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Usmonova D.I. – Associate Professor, Samarkand Institute of Economics and Service

Saifnazarov I. – Doctor of philosophy, professor

Nematov Sh.E. – Candidate of Pedagogical Sciences (PhD)

Tillashayxova X.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Yuldasheva F.I. – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences (PhD), Associate Professor

Yuldasheva D.B. – Doctor of Philosophy (PhD) in Philological Sciences, Associate Professor

Tangriyev A.T. – is a professor of Tashkent State University of Economics

Ashurov R. R. – Doctor of Philosophy (PhD) in Psychology, Associate Professor

Panjiyev M. A. – First Deputy Head of the Department of Preschool and School Education of the Kashkadarya Region

Khudaiberganov N. A. – Senior Researcher of the Department of Natural Sciences of the Khorezm Mamun

Academy, Doctor of Philosophy (PhD) in Biological Sciences

Vakhobov Anvar Abdusattor oglu – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences, Associate Professor

“Maktabgacha va maktab ta'limi” jurnali O'zbekiston Respublikasi Oliy attestatsiya komissiyasining quyidagi qarorlariga asosan pedagogika va psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD) hamda fan doktori (DSc) ilmiy darajasiga talabgorlarning dissertatsiyalaridagi asosiy ilmiy natijalarni chop etish uchun milliy ilmiy nashrlar ro'yxatiga kiritilgan:

Pedagogika fanlari bo'yicha: OAK Kengashi tavsiyasi (26.08.2024-y., №11-05-4381/01) asosida:

- Ekspert kengashi (29.10.2024-y., №10)
- Rayosat qarori (31.10.2024-y., №363/5)

Psixologiya fanlari bo'yicha: Toshkent davlat pedagogika universiteti murojaatiga asosan OAK tavsiyasi (24.04.2025-y., №11-05-2566/01):

- Ekspert kengashi (25.05.2025-y., №10)
- Rayosat qarori (08.05.2025-y., №370/5)

“Maktabgacha va maktab ta'limi”
jurnali

26.09.2023-yildan

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti
Administratsiyasi huzuridagi Axborot
va ommaviy kommunikatsiyalar
agentligi tomonidan **№C-5669363**
reyestr raqami tartibi bo'yicha
ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: **№136361**

MUNDARIJA

Maktab o'quvchilarining musiqiy tafakkurini rivojlantirishning pedagogik shart-sharoitlari	10
<i>Abilov Muslim Normuxammadovich</i>	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarini milliy qadriyatlar ruhida tarbiyalashning pedagogik ahamiyati.....	14
<i>Bolqiyev Axmad</i>	
Jamiyat muhitida radikalizmning oldini olishga qaratilgan uzluksiz profilaktika tizimini yaratish	17
<i>Axmedova Iroda Shaxitbekovna</i>	
Inklyuziv ta'lim va gospital pedagogikani rivojlantirishda pedagogning tashkilotchilik madaniyati: nazariy va amaliy aspektlar	22
<i>Djabborov Ma'sud Bahriddinovich, Arolova Zarina Lochin qizi</i>	
Developing Sociolinguistic Competence in Intensive Teaching of Foreign Languages to Adults	28
<i>G. R. Tolibova</i>	
Языковая выразительность и художественный мир сказки "Муха-Цокотуха"	31
<i>Garifullina Alsu Robert qizi</i>	
Boshlang'ich sinflarda nasriy asarlarni o'qitish	35
<i>Ibodullayeva Madina Muzaffar qizi</i>	
Nutq kamchiligiga ega bo'lgan bolalarda nutq faoliyatining yuzaga kelish xususiyatlari	38
<i>Ibroximova Fotimaxon Qobiljon qizi</i>	
Rezervga bo'shatilgan harbiy xizmatchilarni fuqarolik hayotiga ijtimoiy-psixologik reintegratsiyasining nazariy-metodologik tahlili (CTP dasturi misolida).....	42
<i>Ikmatullayev G'ayrat Zokirovich</i>	
Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarining o'quv motivatsiyasini innovatsion pedagogik texnologiyalar asosida rivojlantirish yo'llari	47
<i>Islamova Fotima Shamsiddinovna, Ismoilova Mohinur Faxriddin qizi</i>	
Raqamli ta'lim muhitida milliy o'quv dasturini amaliyotga joriy etishning asosiy tamoyillari	52
<i>Mamanazar Djumayev</i>	
Turli vazn toifalaridagi dzyudochilarning texnik-taktik tayyorgarligini takomillashtirish	61
<i>I. B. Matmuratova</i>	
Maktabgacha ta'limda xalqaro monitoring va baholash dasturlarining o'rni	65
<i>Mutalova Dilnoza Abdurashidovna</i>	
Raqamli texnologiyalar orqali o'quvchilarning intellektuallik koeffitsientini rivojlantirish va zamonaviy ko'nikmalarini shakllantirish	69
<i>Normamatova Sevinch Asror qizi</i>	
Ona tilidan o'quvchilarning pragmatik kompetensiyasining rivojlanganlik darajasini aniqlash mezonlari.....	73
<i>Oloqova O'g'iljon Mamanazarovna</i>	
Oliy ta'limda adaptiv raqamli ta'lim texnologiyalari asosida o'quv jarayoni samaradorligini oshirish modeli ...	77
<i>Quchqarova Dilnovoz Shaymaxammad qizi</i>	
Bo'lajak tarbiyachilarning kasbiy kompetensiyalarini autentik videomateriallar asosida rivojlantirish metodikasi	81
<i>Qurbonova Shalola Ilhomiddinovna</i>	
Jadid ma'rifatparvarlari pedagogik merosini tadqiq etishning zamonaviy ijtimoiy-pedagogik ahamiyati	84
<i>Raxmatova Dilbar Anvar qizi</i>	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarining funksional savodxonligini xalqaro baholash dasturlari asosida rivojlantirish	88
<i>Shavqiddin Burxonov</i>	
Development of Students' Artistic Taste and Aesthetic Education as a Pedagogical Problem.....	91
<i>Temirov Murodjon Anvarovich</i>	
O'smirlarda huquqiy madaniyatni shakllantirishda ma'naviy-ma'rifiy faoliyatning pedagogik imkoniyatlari...	95
<i>Umarov Qobiljon</i>	

Ta'lim va tarbiya tizimida falsafiy yondashuvning pedagogik asoslari	98
Umurov Sharif Rajabovich	
Boshlang'ich sinf ona tili darslarida so'z turkumlariga oid mashg'ulotlar ustida ishlash	102
Voxidova Muqaddas Rasuljon qizi	
Методические основы развития критического мышления обучающихся при изучении информационных технологий в условиях использования искусственного интеллекта	106
Панжиева Назолат Норматовна	
Динамика морфологической системы современного русского языка в условиях цифровизации	111
Тураева Дилфуза Даминовна	
Zamonaviy pedagogik texnologiyalar va ularning ta'lim samaradorligiga ta'siri	116
Abdug'aniyeva Saodat Shuhrat qizi	
Blended Learning Pedagogy in University EFL Writing Courses: Effects on Linguistic Accuracy and Learner Autonomy	120
Inomidinova Dildorxon Ikramovna	
O'smirlik davrida psixologik rivojlanishning muhim jihatlari va uning determinantlari.....	125
M. S. Usmonova	
The Relationship Between Grammar Knowledge and Writing Proficiency in EFL Learners	130
Tahirova Shaxribonu	
Особенности интерпретации юридических терминов в медиатекстах.....	139
Хамидова Нигора Тулкуновна	
Sportchilarning ijtimoiy moslashuvda murabbiy shaxsining roli	142
Akbarova Maloxatoyimposhsha Saidto'ra qizi	
Raqamli asrda yoshlarning media savodxonligi: ingliz tili og'zaki nutq ko'nikmalarini rivojlantirishda vlog yuritishning o'rni.....	146
Akramova Yulduz Farxadovna, To'rayeva Maftuna Ravshanovna	
Naqshbandiya ta'limotida psixospihritual paradigmalarning mohiyati	151
Ashurova Gulru	
Raqamli ta'lim muhitida talabalarining hamkorlikdagi o'quv faoliyatini monitoring qilish mexanizmlari.....	154
Bekmuratov Qadirbergen Quwanishbaevich	
Oliy ta'lim muassasasi talabalarining kasbiy-ijodiy qobiliyatlarini takomillashtirish.....	158
Hotamov Lochinbek Uktam o'g'li	
Improving Speaking Skills Through Authentic Videos Abstract	162
Imamaliyeva Gulnoza Ulug'bekovna	
Bo'lajak o'qituvchilarning kommunikativ kompetensiyalarini rivojlantirish metodikasi (pedagogik ritorika fani misolida).....	168
Ismoilov Muhammadkarim Miraxmat o'g'li	
Boshlang'ich ta'limda kommunikativ universal o'quv faoliyatlarini rivojlantirishning texnologik asoslari (2-sinf rus tili darslari misolida)	170
Jabborova Muslima Toxirovna	
Pedagogik amaliyot jarayonida talabalarining kasbiy kompetensiyasini shakllantirishning innovatsion mexanizmlari	175
Karimova Barno Ergashevna	
Raqamli ta'lim muhitida milliy o'quv dasturini amaliyotga joriy etishning asosiy tamoyillari	178
Mamanazar Djumayev	
Raqamli transformatsiya sharoitida ta'lim jarayoniga sun'iy intellekt texnologiyalarini joriy etishning pedagogik-didaktik asoslari	187
Maxmudova Gulchiroy G'anisherovna	
Regbi mashg'ulotlari jarayonida talabalarining tezkor-kuch sifatlarini rivojlantirishning differensial metodikasi	191
Nematov Bahodirbek Baxtiyor o'g'li	
Oila muhitida siblinglararo munosabatlarda psixologik manipulyatsiyaning namoyon bo'lish xususiyatlari...	195
Nishanova Zulfizar Yashin qizi	

Bo'lajak boshlang'ich ta'lim o'qituvchilarini tayyorlashning hozirgi holati hamda innovatsion ta'lim texnologiyalari va tpack yondashuvi asosida pedagogik shart-sharoitlarni takomillashtirish	199
<i>Nozimabonu Tojiboyeva</i>	
Agressiv xulqning ijtimoiy-psixologik determinantlari.....	204
<i>O'ktamova Shohida Odilbek qizi</i>	
Sun'iy intellekt vositalaridan foydalanishning pedagogik afzalliklari va xavflari.....	209
<i>Oqil Ochilov Lutfullo o'g'li</i>	
Kichik tadbirkorlik subyektlarining hudud eksport salohiyatini oshirishga ta'sirining ekonometrik-statistik tadqiqi	214
<i>Boymatova Dildora Olim qizi, Toshaliyeva Saodat Toxirovna</i>	
Eshitishida nuqsoni bo'lgan bolalarga tovush yo'nalishini aniqlashtirish metodikasi.....	218
<i>Haydarov Islomjon Hatamjon o'g'li</i>	
Bolalar folklori asosida boshlang'ich sinf o'quvchilarining badiiy-ijodiy qobiliyatlarini rivojlantirishning ijtimoiy-pedagogik zaruriyati	222
<i>Jo'raboyeva Mushtariy Jamoldin qizi</i>	
O'zbekistonda maktab ta'limida o'quvchilarning kasbiy salohiyatini aniqlashda sun'iy intellektdan foydalanish	228
<i>Karimova Sarvinoz Hojiqurbonovna</i>	
Aqli zaif bolalarning so'zlashuv nutqiga qo'yiladigan talablar	233
<i>N. S. Mirbabayeva</i>	
Oliy ta'lim muassasasida ta'lim va tarbiya berish metodlari	237
<i>Kamalov Rustam Azizovich</i>	
Bo'lajak logopedlarni tayyorlashda pedagogik mahoratini rivojlantirish xususiyatlari.....	241
<i>Shamsiyeva Sevara Yusupovna</i>	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarida ekologik tarbiyani rivojlantirishda loyihaviy ta'lim texnologiyalaridan foydalanish	244
<i>Tangirqulov Elmurod Aliyarovich</i>	
Ta'lim jarayonida sun'iy intellekt va raqamli texnologiyalardan foydalanish	248
<i>Toshtemirova Sarvinoz Obidovna</i>	
Shaxsning ijtimoiy-psixologik yo'naltirilganligi guruhviy jipslikni belgilovchi individual omil sifatida	251
<i>Turayev Nurmuhammad Alibek Fozil o'g'li</i>	
Alohida ta'lim ehtiyojlari bo'lgan bolalar og'zaki va yozma nutqini rivojlantirish (aqliy rivojlanishida nuqsoni bo'lgan bolalar misolida).....	254
<i>G'ofurova Umida O'tkirbek qizi</i>	
The Role of Artificial Intelligence in Creating Interactive Methods in English.....	258
<i>Urozboyeva Mavluda Shukurlo qizi</i>	
Bo'lajak muhandislarda ekologik madaniyatni rivojlantirishning ilmiy-pedagogik asoslari	262
<i>Xalikova Xurshida Abdullayevna</i>	
Suv ekotizimlarida turlar sonining kamayishini eDNA metabarkoding orqali aniqlash va uning oziq-ovqat xavfsizligidagi ahamiyati.....	267
<i>Xalilova Nigora Ixtiyorovna, Izzatilloeva Umida Kamolovna</i>	
Asalarilar sonining kamayishi va global ekologik xavf.....	272
<i>Xalilova Nigora Ixtiyorovna, Sayfulloyeva Dilnura Samandarovna</i>	
Enhancing A2 Learners' English Speaking Skills Through Short Stories With Structured Question-and-Answer Activities.....	276
<i>Xudoyberdiyeva G. Sh.</i>	
Кризис интеллигента и поиск смысла жизни в русской и мировой прозе XX Века: сравнительный анализ романов "Обломов" (И. Гончаров) и "Великий гатсби" (Ф. С. Фицджеральд) ..	280
<i>Аманова А. А., Саттарова М.</i>	
Понятие профессиональной ориентации и ее педагогическая сущность	285
<i>Каримова Наргиза Абдугафуровна</i>	
Talabalarning sun'iy intellektli ta'limiy vositalarni loyihalash kompetentligini shakllantirishning pedagogik shartlari	289
<i>Toxirov Feruz Jamoliddinovich</i>	

Maktab ta'lim tizimida STEAM yondashuvini joriy etishda loyiha boshqaruvining roli va samaradorligi 293 <i>Avalboyeva Mavluda Abdumalikovna</i>	293
Raqamli texnologiyalar vositasida bo'lajak o'qituvchilarni kasbiy faoliyatga tayyorlashning innovatsion mexanizmlari 300 <i>Xodjayeva Matlyuba Rustamovna</i>	300
Biologiya darslarida interaktiv metodlar orqali o'quvchilarning tanqidiy va kreativ fikrlashini rivojlantirish 304 <i>Hayitov Abdurasul Eshdavlatovich, Anvarjonova Odinxon Xayrullo qizi, Rahimova Fazilat Akrom qizi</i>	304
Maktabgacha yoshdagi bolalarda innovatsion pedagogik texnologiyalar vositasida tabiiy fanlarga doir bilimlarni shakllantirish 309 <i>Nuriddinova Maysara Ikramovna, Eshonqulova Uralbuvish Fayzullayevna</i>	309
Brayl sistemasidagi boshlang'ich sinflarda tabiiy fanlarni o'qitishda interfaol uslublardan foydalanish 312 <i>Nuriddinova Maysara Ikramovna, Jo'raqulova Sharofat Baxtiyorovna</i>	312
Метод параллельного переноса при делении угла с недоступной вершиной 315 <i>Эсонов Мунавваржон Мукумжонович</i>	315
Raqamli texnologiyalar yordamida geometrik masalalarni yechish 318 <i>Sobirova Dinora Umidjon qizi</i>	318
O'zbekistonda raqamli jamiyat sharoitida internetdan foydalanish savodxonligini oshirish muammolari va yechimlari 323 <i>Boboqulova Dildora Xolmamat qizi</i>	323
Saida Sherahmad qizi hayoti va faoliyatida jadid ayollar ta'limiy qarashlarining namoyon bo'lishi 326 <i>Ergashova Mehriniso Husniddin qizi</i>	326
Formation of Environmental Protection and "Green" Economy Concepts among School-Age Youth 329 <i>Kholmominova Oygul Jumayevna</i>	329
Boshlang'ich sinf darslarining samaradorligini oshiruvchi interfaol metodlar va ularning ahamiyati 333 <i>Mavlonova Mohlaroyim Nurmat qizi</i>	333
Bo'lajak surdopedagoglarning refleksiv ko'nikmalarini rivojlantirish 338 <i>Raximova Muniraxon Iloxomovna</i>	338
XX asrning boshlarida Buxoroda jadidchilik harakati asoschilarining ta'lim-tarbiyaga qo'shgan hissasi 342 <i>Safarova Gulzoda Ismoilovna</i>	342
O'smirlarda agressiv holatlar va deviant xulq-atvorning psixologik xususiyatlari 346 <i>Shaymardanova Nargiza Maxmanaxarovna</i>	346
Yengil atletika mashg'ulotlarida sportchilarning musobaqaoldi psixologik tayyorgarligini takomillashtirishning pedagogik shart-sharoitlari 349 <i>Yigitaliyev Abubakir Farxodjon o'g'li</i>	349
Shaxs rivojlanishida motivlarning ahamiyati: psixologik tahlil 354 <i>Sh. Mirabdullayeva</i>	354
Professor-o'qituvchilarning ilmiy-pedagogik salohiyatini xalqaro mezonlar asosida rivojlantirish yo'llari 359 <i>Maxmudov Qudratbek Shavkat o'g'li</i>	359
Bo'linishga doir olimpiada masalalarini yechish metodikasi va ularning ilmiy-amaliy tahlili 365 <i>Abdullayev G'ayratjon Mutalipovich</i>	365
Ijtimoiy tarmoqlarda anonimlikni vujudga kelish omillari 369 <i>Abdullayeva Dilnoza Qurbonbek qizi</i>	369
Tinglovchilarga axloqiy-estetik tarbiya berishda notiqlik madaniyatini shakllantirishning samaradorlik ko'rsatkichlari 374 <i>Abdurazaqov Fazliddin Abdunabiyevich</i>	374
Bosma ommaviy axborot vositalarida ommaviy sportni keng targ'ib qilishning pedagogik va ijtimoiy ahamiyati 379 <i>Abdusalomov Doniyor Rustam o'g'li</i>	379
Bo'lajak o'qituvchilarni ijtimoiy pedagogik faoliyatga tayyorlash pedagogik muammo sifatida 383 <i>Ali Tursaotov</i>	383
Auditoriyadan tashqari mashg'ulotlarning sanogen refleksiyani rivojlantirishga doir pedagogik imkoniyatlari 388 <i>Ismailov Murodulla Kaxramonovich</i>	388

MUNDARIJA СОДЕРЖАНИЕ CONTENTS	Bo'lajak tarbiyachilarning alohida ta'lim ehtiyojlari bo'lgan bolalarda ijtimoiy intellektni rivojlantirishga kasbiy tayyorgarligini shakllantirish 395 Madjitova Sitora Sobit kizi
	Tabiiy fanlarni o'qitishda kompetensiyaviy yondashuv 399 Umbarova Nasiba Xolboy qizi
	Raqamli ta'lim muhitida bo'lajak o'qituvchilarning media va axborot kompetensiyalarini rivojlantirish omillari 402 Ummatov Baxtiyor
	Xorijiy tillarni o'rganishda shaxs nutqining shakllanishida psixolingvistikaning ahamiyati 407 Ahmedov Shavkat Asadilloevich, Ataboyev Navruz Ilhombek o'g'li
	Ta'lim tizimida gender tengligi 410 Nazarova Malohat Axmedovna, Sayfiddinova Barno, Axmedova Nasiba
	Ta'lim jarayonida axborot texnologiyalarini qo'llashning mazmun-mohiyati 414 Odilova Mahfuza Ochilovna
	Koxlear implantli bolalarni inklyuziv ta'limga tayyorlashda ota-ona va surdopedagog hamkorligini rivojlantirish texnologiyasi 418 Rahimova Nargiza Alisherovna
	O'zbek tili darslarida milliy kontentga asoslangan matnlarni tanlash tamoyillari 421 Saparbayeva Indira Shadibekovna
	Autizm sindromi - o'rganilish tarixi va zamonaviy metodikalar tahlili 424 Jo'rayeva Sayyora Axmadjon qizi
	Maktabgacha ta'lim tashkilotida o'quv-tarbiya jarayonini interaktiv metodlar asosida takomillashtirish 428 Sharafutdinova Durдона Akmelevna, Niyazova Umida Shomansurovna
	Tabiat bilan tanishtirishda turli metodlarni qo'llash va tabiat bilan tanishtirishning pedagogik ahamiyati 433 Xalmatov Misiddin Muxammadovich
	Kommunikativ qobiliyat tushunchasining psixologik mazmuni 437 Yuldasheva Mahliyo Bahtiyorovna
	Biotexnologiya fanini o'qitishning zamonaviy psixologik-pedagogik yondashuvlari 443 Moxigul Muydin qizi Burxanova
	Культура речи медицинского работника 447 Рузметова Наргиза Ахмедовна
	Образ города как пространства памяти и идентичности в прозе дины рубиной 454 Чернова Татьяна Алексеевна, Назаров Бехруз, Фарходов Диёрбек, Бурибайев Нодир
	Rang konseptlarining lingvomadaniy tabiati va pedagogik ahamiyati: nazariy asoslar 457 Arabova Gulinur Yuzboy qizi
	Rang konseptlarini o'qitishga oid xalqaro tadqiqotlar tahlili: ilmiy bo'shliqlar va metodologik istiqbollari 461 Arabova Gulinur Yuzboy qizi
	Типология трудностей формирования навыков иноязычного говорения в начальной школе 466 Огай Мукаддасхон Халваевна

TA'LIM TIZIMIDA GENDER TENGLIGI

Nazarova Malohat Axmedovna

O'zMPU universiteti

“Pedagogika, psixologiya va inklyuziv ta’lim” fakulteti o’qituvchisi

Sayfiddinova Barno

Axmedova Nasiba

O'zMPU “Amaliy psixologiya” fakulteti 301-guruh (sirtqi) talabalari

Annotatsiya: Ushbu maqolada ta’lim tizimida gender tengligi masalasi, uning jamiyat rivojidagi ahamiyati hamda ta’lim jarayonida erkak va ayollarga teng imkoniyatlar yaratish zarurati keng yoritilgan. Tadqiqotda gender tengligi tushunchasining mohiyati, uning ijtimoiy, pedagogik va psixologik jihatlari tahlil qilinadi. Shuningdek, ta’lim muassasalarida o’g’il va qiz bolalar uchun teng sharoit yaratish, ularning bilim olish jarayonida diskriminatsiyaga yo’l qo’ymaslik hamda shaxsiy qobiliyat va salohiyatlarini erkin rivojlantirish imkoniyatlarini ta’minlash masalalari ko’rib chiqiladi.

Maqolada ta’lim jarayonida uchraydigan gender stereotiplari, ularning o’quvchilarning qiziqishlari, kasb tanlashi va shaxsiy rivojlanishiga ko’rsatadigan ta’siri ham tahlil qilinadi. Ayniqsa, ayrim fanlar yoki kasblarni ma’lum bir jinsga mos deb hisoblash kabi stereotiplarning o’quvchilar imkoniyatlarini cheklashi mumkinligi ta’kidlanadi. Shu bilan birga, pedagoglarning gender sezgirligi, o’quv dasturlari va darsliklarning mazmuni ham gender tengligini ta’minlashda muhim omil ekani ko’rsatib o’tiladi.

Kalit so’zlar: gender tengligi, ta’lim tizimi, teng imkoniyatlar, gender stereotiplari, ijtimoiy adolat, ta’lim siyosati, pedagogika, shaxs rivojlanishi.

Abstract: This article provides a comprehensive analysis of gender equality in the education system, its importance in societal development, and the necessity of ensuring equal opportunities for both males and females in the learning process. The study examines the essence of the concept of gender equality and analyzes its social, pedagogical, and psychological aspects. It also explores the importance of creating equal conditions for boys and girls in educational institutions, preventing discrimination in the learning process, and ensuring the free development of their individual abilities and potential.

The article further analyzes gender stereotypes encountered in education and their impact on students’ interests, career choices, and personal development. In particular, it highlights that stereotypes considering certain subjects or professions as suitable for a specific gender may limit students’ opportunities. Additionally, the importance of teachers’ gender sensitivity, as well as the role of curricula and textbooks in ensuring gender equality, is emphasized.

Key words: gender equality, education system, equal opportunities, gender stereotypes, social justice, educational policy, pedagogy, personal development.

Аннотация: В данной статье широко освещается проблема гендерного равенства в системе образования, его значение для развития общества, а также необходимость создания равных возможностей для мужчин и женщин в образовательном процессе. В исследовании анализируются сущность понятия гендерного равенства, его социальные, педагогические и психологические аспекты. Также рассматриваются вопросы создания равных условий для мальчиков и девочек в образовательных учреждениях, недопущения дискриминации в процессе получения знаний и обеспечения возможностей для свободного развития их личных способностей и потенциала.

В статье анализируются гендерные стереотипы, встречающиеся в образовательном процессе, а также их влияние на интересы учащихся, выбор профессии и личностное развитие. Особое внимание уделяется тому, что стереотипы, согласно которым отдельные учебные дисциплины или профессии считаются более подходящими для определённого пола, могут ограничивать возможности обучающихся. Вместе с тем отмечается, что гендерная чувствительность педагогов, содержание учебных программ и учебников также являются важными факторами в обеспечении гендерного равенства.

Ключевые слова: гендерное равенство, система образования, равные возможности, гендерные стереотипы, социальная справедливость, образовательная политика, педагогика, развитие личности.

KIRISH

Ta'lim - jamiyat hayotining muhim jabhalaridan biri bo'lib, inson ijtimoiylashuvining yetakchi omillari va institutlaridan biridir. O'zbekistonda ta'lim tizimining rivojlanishi davlatning ijtimoiy siyosat sohasidagi ustun yo'nalishi sifatida e'tirof etilgan. Ta'lim tizimi jamiyatda nafaqat texnologik va ijtimoiy-iqtisodiy taraqqiyot omili, balki ma'naviy va iqtisodiy rivojlanishning muhim strategik vositasi sifatida alohida ahamiyat kasb etadi. Shu bois mamlakatimizda ta'lim sohasiga yil sayin katta e'tibor qaratilmoqda. Mazkur vazifa ta'lim tizimining barcha bosqichlari - maktabgacha ta'lim muassasalaridan tortib oliy ta'limning yuqori bosqichlarigacha bo'lgan bo'g'inlar zimmasiga yuklatilgan. Gender farqlari va tengligi asosida tashkil etilgan ta'lim jarayoni esa jamiyat taraqqiyotiga muhim hissa qo'shib, o'quvchi shaxsining madaniy, ijtimoiy-iqtisodiy va ekologik jihatdan barqaror rivojlanishi uchun zarur tarkibiy qism sifatida maydonga chiqadi. Mazkur maqsadni amalga oshirish jarayonida mavjud o'quv dasturlarini yangi pedagogik texnologiyalar va zamonaviy usullarni qo'llagan holda takomillashtirish eng birinchi vazifa hisoblanadi.

Takomillashtirilgan o'quv dasturlarida o'g'il va qiz bolalar tengligi, qolaversa, barcha fanlar bo'yicha o'quv materiallarining ta'lim tizimida gender tengligini ta'minlash masalalari gender tengligi va farqlari asosida belgilab berilishi muhim ahamiyat kasb etadi. "Gender" tushunchasi aniq psixologik-pedagogik xarakteristikalariga ega bo'lmaganligi va pedagogikada yetarli darajada ishlab chiqilmaganligi aniqlangan. Bu esa "gender" tushunchasi mohiyatini ta'lim sohasi doirasida aniqlashtirish imkonini beradi. Bunday faraz, taxmin qo'yildi: "gender"ni erkak va ayol jinsidagi shaxslar xulq-atvorining, shaxsning psixologik ustanovkalari, jamiyat va davlat talablariga muvofiqlashgan xos xarakteristikalar majmui sifatida qarash mumkin.

Psixologiyada "gender" "ijtimoiy-biologik" xarakteristika sifatida qaraladi va uning yordamida "erkak" va "ayol"ga ta'rif beriladi. Falsafada "gender" kategoriyasi "kompleks mexanizm-texnologiya" bo'lib, u sub'ektni normativlik jarayonida ham erkak, ham ayol sifatida ta'riflaydi va odam ekspektatsiyalarga muvofiq ravishda kim bo'lishini rostdashni belgilaydi. Sotsiologiyada "gender" atamasi ta'limda, kasbiy faoliyatda, hokimiyatga erishishda, oilaviy rolda, reproduktiv xulq-atvorda individual imkoniyatlarni aniqlaydigan ijtimoiy status sifatida talqin qilinadi. Pedagogik ma'noda gender - o'g'il va qiz bolalarning murakkab ta'limiy-sotsiomadaniy birligi bo'lib, ularning xatti-harakati, mentaliteti va emotsional xususiyatlari, o'quv faoliyatidagi o'zaro teng va farqli jihatlarini o'z ichiga oladi. Shu bois keyingi vaqtlarda gender muammosi, uni o'rganish metodlari pedagoglar e'tiborini ko'proq jalb etmoqda.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Gender tengligi masalasi zamonaviy pedagogika, psixologiya va sotsiologiya fanlarida keng o'rganilayotgan dolzarb ilmiy yo'nalishlardan biri hisoblanadi. Ushbu masala bo'yicha olib borilgan tadqiqotlar ta'lim tizimida erkak va ayollar uchun teng imkoniyatlar yaratish, gender stereotiplarini kamaytirish hamda shaxsning erkin rivojlanishini ta'minlashning nazariy va amaliy asoslarini ochib beradi.

Xorijiy olimlardan S.Bem gender nazariyasini ishlab chiqib, jamiyatda shakllangan gender stereotiplarining shaxs rivojlanishiga ta'sirini tahlil qilgan. Uning fikricha, gender rollari biologik omillardan ko'ra ko'proq ijtimoiy muhit va tarbiya ta'sirida shakllanadi. A.Bandura ijtimoiy o'rganish nazariyasi orqali bolalar genderga oid xatti-harakatlarni kuzatish, taqlid qilish va mustahkamlash jarayonida o'zlashtirishini asoslab bergan. S.Boulz va H.Gintis ta'lim tizimi jamiyatdagi mavjud ijtimoiy tengsizliklarni takror ishlab chiqarishi mumkinligini ta'kidlab, gender tengligini ta'minlashda ta'limning muhim rolini ko'rsatganlar.

J.Butler genderni ijtimoiy konstruksiya sifatida talqin qilib, gender identifikatsiyasi va ijtimoiy me'yorlar o'rtasidagi bog'liqlikni chuqur tahlil qilgan. Uning tadqiqotlari gender masalasiga zamonaviy yondashuvlarning shakllanishiga katta ta'sir ko'rsatgan. UNESCO va UNICEF tomonidan olib borilgan tadqiqotlarda esa gender tengligini ta'minlash ta'lim sifatini oshirish, ijtimoiy adolatni qaror toptirish va barqaror rivojlanish maqsadlariga erishishning muhim omillaridan biri sifatida e'tirof etilgan.

O'zbekistonlik olimlardan R.Mavlonova, N.Egamberdiyeva va M.Quronovlarning ilmiy ishlarida ta'lim-tarbiya jarayonida shaxsning ijtimoiy faolligi, teng huquqliligi hamda insonparvarlik tamoyillarini rivojlantirish masalalari yoritilgan. Ularning tadqiqotlarida gender tengligi ta'lim samaradorligini oshirish va barkamol shaxsni shakllantirishning muhim omillaridan biri sifatida baholanadi.

Tahlil qilingan ilmiy manbalar shuni ko'rsatadiki, ta'lim tizimida gender tengligini ta'minlash nafaqat erkak va ayollar uchun teng imkoniyatlar yaratishga, balki o'quvchilarning shaxsiy salohiyatini to'liq ro'yobga chiqarish, kasbiy yo'nalishini erkin tanlash hamda jamiyatda ijtimoiy adolatni mustahkamlashga xizmat qiladi. Shu bilan birga, mavjud tadqiqotlarda gender stereotiplarining ta'lim jarayoniga ta'sirini kamaytirish hamda pedagoglarning gender kompetentligini rivojlantirish masalalari alohida ahamiyat kasb etishi ta'kidlangan.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Tadqiqotda gender tengligi masalasi, uning jamiyat rivojidadagi ahamiyati hamda ta'lim jarayonida erkak va ayollarga teng imkoniyatlar yaratish zarurati keng yoritilgan. Tadqiqotda gender tengligi tushunchasining mohiyati, uning ijtimoiy, pedagogik va psixologik jihatlari tahlil qilinadi.

Gender ta'limi ko'plab muhim ijtimoiy muammolarni hal qilishga yordam beradi va uni rivojlantirish zarurati pedagogik jamoada tobora ko'proq muhokama qilinmoqda. Biroq, ko'pgina davlatlarning maktab ta'limida gender yondashuvi hali ham kam uchraydi. Ta'lim ijtimoiylashuvning boshqa agentlari bilan bir qatorda o'sib kelayotgan avlodni tarbiyalashda gender tengligi siyosatini amalga oshirish uchun poydevor yaratishi kerak.

Tadqiqotda gender tengligini o'rganishda psixologik yondashuvlar, xususan, shaxs rivojlanishi nazariyalari, ijtimoiy o'rganish nazariyasi (A.Bandura), hamda gender roli shakllanishiga doir kognitiv-behavioral yondashuvlar metodologik asos sifatida qo'llanildi. Ushbu yondashuvlar o'quvchilarda gender stereotiplari qanday shakllanishi, ular xulq-atvor, motivatsiya va kasbiy orientatsiyaga qanday ta'sir ko'rsatishini tahlil qilish imkonini beradi. Shuningdek, tadqiqotda empirik kuzatuv va qiyosiy tahlil metodlari qo'llanildi. O'quvchilarning ta'lim jarayonidagi ishtiroki, o'qituvchilarning genderni nisbatan munosabati hamda sinf ichidagi ijtimoiy rollar tizimi kuzatildi. Bu orqali gender asosidagi farqlar va ularning psixologik mexanizmlarini aniqlashga harakat qilindi. Tadqiqotning psixodiagnostik qismida so'rovnoma va intervyu metodlaridan foydalanish orqali o'quvchilarning gender stereotiplariga munosabati, o'z-o'zini baholashi hamda kasbiy qiziqishlari o'rganildi. Olingan natijalar gender tengligining shaxsning psixologik rivojlanishiga bevosita ta'sir ko'rsatishini tasdiqladi.

TAHLIL VA NATIJALAR

Biroq amalda ta'lim muassasalari jamiyatga xos bo'lgan erkaklar va ayollarning noteng maqomida o'z ifodasini topadigan gender asimmetriyasi bilan xarakterlanadi. Jumladan, ta'lim sohasidagi gender segregatsiyasi asosiy pozitsiyalarni erkaklar egallashida va ta'limning unchalik obro'li bo'lmagan sohalarini ayollar band qilganligida o'z ifodasini topadi. Zamonaviy jamiyatda gender segregatsiyasi mavjud bo'lib, jinsga qarab kasbiy ajratishning ikki shakli - gorizont va vertikal segregatsiyaga bo'linadi. Gorizont segregatsiya erkaklar va ayollar faoliyat turlari bo'yicha taqsimlanganda sodir bo'ladi. Vertikal segregatsiya esa ma'lum bir kasbda ierarxiya bo'yicha erkaklar va ayollarning taqsimlanishi sifatida tushuniladi. Gender segregatsiyasi insonning ijtimoiy xulq-atvorining psixologik xarakter va xususiyatlari yig'indisiga qarab amalga oshiriladi.

Gender tengligi indeksi 2020-yilda raqamlashtirishning ayollar va erkaklar hayotiga ta'siri mamlakatlar kesimida o'rganildi. Jumladan, taksi xizmatlari, oziq-ovqat yetkazib berish, dasturiy ta'minotni ishlab chiqish, tarjima yoki uy tozalash xizmatlarini o'z ichiga olgan onlayn ilovalar orqali tashkil etilgan yangi ish turlarining paydo bo'lishi tahlil qilindi. Shuningdek, ayollar va qizlarga nisbatan kiberzo'rvonlikning kuchayishi hamda sun'iy intellektidagi gender tarfakashligi masalalari ko'rib chiqildi.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Xulosa qilib aytganda, ta'lim tizimida gender tengligini ta'minlash zamonaviy jamiyat rivojlanishining muhim shartlaridan biridir. Ta'lim inson hayotida muhim o'rin tutib, uning intellektual, ma'naviy va ijtimoiy rivojlanishiga bevosita ta'sir ko'rsatadi. Shu sababli ta'lim jarayonida erkak va ayollarga, ya'ni o'g'il va qiz bolalarga teng imkoniyatlar yaratish har bir davlatning ustuvor vazifalaridan biri hisoblanadi. Gender tengligini ta'minlash orqali har bir shaxs o'z qobiliyat va salohiyatini erkin namoyon etishi, jamiyat hayotida faol ishtirok etishi mumkin.

Ta'lim tizimida gender tengligining mavjudligi shaxsning har tomonlama rivojlanishiga yordam beradi. Agar o'g'il va qiz bolalar teng sharoitda ta'lim olsa, ular o'z qiziqishlari va iste'dodlarini erkin rivojlantirish imkoniyatiga ega bo'ladi. Bu esa kelajakda jamiyat uchun malakali, bilimli va ijodkor mutaxassislar yetishib chiqishiga xizmat qiladi. Shuningdek, ta'lim orqali yosh avlod ongida tenglik, hurmat va adolat kabi muhim ijtimoiy qadriyatlar shakllanadi.

Biroq ayrim hollarda ta'lim jarayonida gender stereotiplari saqlanib qolishi mumkin. Masalan, qizlar uchun ayrim kasblar mos, o'g'il bolalar uchun esa boshqa kasblar mos degan qarashlar mavjud bo'lishi mumkin. Bunday stereotiplar o'quvchilarning qiziqishlari va imkoniyatlarini cheklab qo'yishi ehtimoli bor. Shuning uchun ta'lim jarayonida pedagoglar genderni nisbatan xolis yondashuvni qo'llashi, barcha o'quvchilarga teng e'tibor qaratishi muhimdir.

Ta'lim tizimida gender tengligini rivojlantirish nafaqat shaxsiy rivojlanish, balki jamiyat taraqqiyoti uchun ham muhimdir. Ta'limli va malakali ayollar jamiyatning iqtisodiy, ijtimoiy va madaniy rivojlanishiga katta hissa qo'shadi. Ayollar va erkaklarning teng imkoniyatlarga ega bo'lishi jamiyatda adolatli va barqaror ijtimoiy muhitni shakllantirishga yordam beradi. Bundan tashqari, gender tenglikka asoslangan ta'lim tizimi kelajak avlodni bag'rikeng, tolerant va tenglikni qadrlaydigan shaxslar sifatida tarbiyalaydi.

Shu sababli ta'lim tizimida gender tengligini ta'minlash uchun davlat siyosati, ta'lim muassasalari va jamiyatning barcha qatlamlari birgalikda harakat qilishi zarur. O'quv dasturlarini takomillashtirish, pedagoglarning gender madaniyatini oshirish, o'quv materiallarida stereotiplardan voz kechish va teng imkoniyatlarni yaratish bu yo'ldagi muhim qadamlar hisoblanadi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. Karimova G. Gender siyosati va ijtimoiy rivojlanish. - Toshkent: Fan nashriyoti, 2020.
2. Robbins S., Coulter M. Management. – New York: Pearson Education, 2018.
3. Northouse P. Leadership: Theory and Practice. - Thousand Oaks: Sage Publications, 2019.
4. O'zbekiston Respublikasi Gender tengligi bo'yicha davlat siyosati materiallari, 2021.
5. Myers D. Social Psychology. – New York: McGraw-Hill, 2017.
6. Eagly A., Wood W. Gender and Social Roles. - New York: Psychology Press, 2016.
7. UNESCO. Gender Equality in Family and Society. - Paris, 2020.
8. O'zbekiston Respublikasi Gender tenglik to'g'risidagi qonun, 2019.
9. <https://uz.wikipedia.org/wikipedia> enternet sayti.
10. Shisha ship bo'yicha federal komissiya. Biznes uchun foydali: mamlakatning inson kapitalidan to'liq foydalanish. Va-shington, DC: AQSh Mehnat Departamenti, 1995 yil mart.
11. Shisha ship bo'yicha federal komissiya. Qattiq investitsiyalar: mamlakatning inson kapitalidan to'liq foydalanish . Va-shington, DC: AQSh Mehnat Departamenti, 1995 yil noyabr.
12. Karvaxal, Dorin. Buzilishi kerak bo'lgan kodlar . New York Times, 2011 yil 26 yanvar.
13. Uzgender.uz/.

-
- 13.00.00 Pedagogika fanlari
 - 13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'limotlar tarixi
 - 13.00.02 Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo'yicha)
 - 13.00.03 Maxsus pedagogika
 - 13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.05 Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.06 Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohaları va bosqichlari bo'yicha)
 - 13.00.07 Ta'limda menejment
 - 13.00.08 Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
 - 07.00.00 Tarix fanlari
 - 19.00.00 Psixologiya fanlari
 - 01.00.00 Fizika-matematika fanlari
 - 02.00.00 Kimyo fanlari
 - 03.00.00 Biologiya fanlari
 - 09.00.00 Falsafa fanlari
 - 10.00.00 Filologiya fanlari
 - 11.00.00 Geografiya fanlari

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Mas'ul muharrir: Ramzidin Ashurov

Ingliz tili muharriri: Murod Xoliyorov

Musahhih: Alibek Zokirov

Sahifalovchi va dizayner: Iskandar Islomov

2026. №6(4)

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

"Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali 26.09.2023-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №C-5669363 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.
Litsenziya raqami: № 136361.

Manzirimiz: Toshkent shahar, Yunusobod tumani
19-mavze, 17-uy.